رىشات نۇرى گۈنتېكىن (تۈركىيە)
ئىپچىنش
مىللەتلەر نەشرىياتى

ئیچنش

(رومان)

图书在版编目（CIP）数据
懊悔/（土）棍铁金著；土尔逊娜依译 .—北京：民族出版社，2001.8
ISBN 7-105-04711-9

Ⅰ.懊… Ⅱ.①棍… ②土… Ⅲ.长篇小说—土耳其—现代—维吾尔语（中国少数民族语言）Ⅳ.I374.45

中国版本图书馆 CIP 数据核字（2001）第 078393 号

责任编辑：阿合买提江
责任校对：胡达拜地
出版发行：民族出版社　　电话：010—64290862
社　　址：北京市和平里北街 14 号　邮政编码：100013
网　　址：Http：//www.e56.com.cn
印　　刷：迪鑫印刷厂
经　　销：各地新华书店
版　　次：2002 年 1 月第 1 版　2002 年 1 月北京第 1 次印刷
开　　本：850×1168 毫米　1/32
印　　张：5.75
印　　数：0001—4000 册
定　　价：8.80 元

本书根据土耳其伊斯坦布尔《革命》出版社1990年第20次印刷本翻译出版。

بۇ كىتاب تۈركىيە ئىستانبۇل «ئىنقىلاب» نەشرىياتى تەرىپىدىن 1990-يىل نەشر قىلىنغان 20-باسمىسىغا ئاساسەن تەرجىمە ۋە نەشر قىلىندى.

مەسئۇل مۇھەررىر: ئەخمەتجان ھوشۇر

مەسئۇل كوررېكتور: خۇدابەردى خېلىل

ئېچىنىش

(رومان)

رىشات نۇرى گۈنتېكىن (تۈركىيە)

تەرجىمە قىلغۇچى: **تۇرسۇنئاي ساقىم**

نەشر قىلغۇچى ۋە تارقاتقۇچى: مىللەتلەر نەشرىياتى

پوچتا نومۇرى: 100013، تېلېفون نومۇرى: 010-64290862

نەشرىياتنىڭ ئادرېسى: بېيجىڭ شەھىرى خېپىڭلى شىمالىي كوچا 14-قورۇ.

تور ئادرېسى: http://www.e56.com.cn

باسقۇچى: دىشىن باسما زاۋۇتى

ساتقۇچى: جايلاردىكى شىنخۇا كىتابخانىلىرى

نەشرى: 2002-يىل 1-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم نەشر قىلىندى

بېسىلىشى: 2002-يىل 1-ئايدا بېيجىڭدا 1-قېتىم بېسىلدى.

ئۆلچىمى: 1168×850مم 32 كەسلەم

باسما تاۋىقى: 5.75

سانى: 0001—4000

باھاسى: 8.80 يۈەن

ئەسەرنىڭ قىسقىچە مەزمۇنى

تۈركىيە يازغۇچىسى رىشات نۇرى گۈنتېكىن ئۆزىنىڭ «چالىقۇشى»، «تامغا»، «لەۋدىن قەلبكە» قاتارلىق رومانلىرى بىلەن كەڭ كىتابخانلارغا خېلىدىن بېرى تونۇشلۇق. ئەمدى كىتابخانلارغا ئۇنىڭ يەنە بىر مەشھۇر رومانى «ئېچىنىش»نى سۇنماقچىمىز.

مەزكۇر روماندا مۇنداق بىر ۋەقەلىك بايان قىلىنىدۇ: مەركەزدىكى مەلۇم باشلانغۇچ مەكتەپتە ئىشلەيدىغان زەھرا ئىسىملىك ياش مۇئەللىم بالىلارنى ئوقۇتۇش ۋە باشقۇرۇش مېتودىدىكى ئۇستىلىقى بىلەن ياش تۇرۇپلا مەكتەپ مۇدىرلىقىغا ئۆستۈرۈلىدۇ، نامى مائارىپ مىنىستىرلىكىگىچە يېتىپ بارىدۇ. ئۇ ئىقتىساد قىلغان پۇللىرى بىلەن بالىلارغا ماتېرىيال ئېلىپ بېرىدۇ، بايلارنىڭ قىلغان ياردەملىرى بىلەن مەكتەپ بىناسىنى كېڭەيتىپ، مۇھىتىنى گۈزەللەشتۈرىدۇ. خىزمەت بولامدۇ، مىجەز-خۇلق بولامدۇ ئىشقىلىپ ئۇنىڭدىن كەمچىلىك تاپقىلى بولمايدۇ. بىراق، قىز دادىسىنى ياخشى كۆرمەيدۇ، دادىسىنىڭ بارلىقىنى كىشىلەر ئالدىدا ئىنكار قىلىدۇ. چۈنكى، ئۇنىڭ نەزەرىدە بۇ هاراقكەش دادا ئۇلارنىڭ ئائىلىسىنى نابۇت قىلغان، ئاپىسىنىڭ، ئاچىسىنىڭ ئۆلۈمىگە سەۋەبچى بولغان. شۇڭا قىز دارىلمۇئەللىمىندە ئوقۇغان بەش يىللىق هاياتىدا دادى-

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

سىدىن خەۋەرسىز ئۆتىدۇ، پەقەتلا دادىسىنىڭ تۈرمىدىن چىقىپ ئۇ يەر-بۇ يەرلەردە تەلۋىلەرچە سەرسان بولۇپ مەست يۈرىدىغانلىقىنى ئاڭلايدۇ. بىر-ئىككى قېتىم ئۇنى يوللاردا ئۇچرىتىپ قېلىپمۇ كۆرمەسكە سالىدۇ.

بىر كۈنى قىزغا دادىسىنىڭ سەكراتقا چۈشۈپ قالغانلىقى، ئۇنى ئاخىرقى قېتىم بولسىمۇ بىر كۆرۈۋېلىشى لازىملىقى توغرىسىدا خەت كېلىدۇ. لېكىن قىز يېتىپ بارغاندا دادىسى ئۈچ-تۆت سائەت بۇرۇن كۆز يۇمغان. دادا جان ئۈزۈش ئالدىدىمۇ قىزىنىڭ ئىسمىنى ئاغزىدىن چۈشۈرمەيدۇ. قىز دادىسىنىڭ قالدۇرۇپ كەتكەن كۈندىلىك خاتىرىسىنى ئوقۇش ئارقىلىق، دادىسىنىڭ قانداق ئېسىل، ئاق كۆڭۈل ئادەم ئىكەنلىكىنى چۈشىنىدۇ، بىچارە دادىسىنىڭ قانچىلىك ئوڭۇشسىزلىق ۋە جاپالارنى تارتقانلىقىنى بىلىپ كۆزلىرىدىن سەلدەك ياش ئېقىتىپ، دادىسىنىڭ يۈزىگە يۈزلىرىنى ياقىدۇ، پۇتلىرىغا سۆيىدۇ، قاتتىق ئېچىنىش ئىلكىدە يىغلاپ قالىدۇ...

بىرىنچى قىسىم

مۇقەددىمە

—مەركەزدە زەھرا ئىسىملىك بىر مۇدىر بار ئىكەن. . . ئۇنىڭ قايسى مەكتەپتە ئىكەنلىكىنى بىر يەرگە يېزىپ قويغان ئىدىم، بىراق ھازىر تاپالمايۋاتىمەن، —قۇرۇلتاي ۋەكىلى شەرىف خېلىل يانچۇقلىرىنى ئاختۇرۇۋاتاتتى.

— ئاۋارە بولماڭ ئەپەندىم، ھەممىمىزگە مەلۇم، زەھرا بۇ ۋىلايەتتىكى ئەڭ داڭلىق مۇئەللىمدۇر، —دېدى مائارىپ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى كۈلۈپ تۇرۇپ.

—دوستلىرىمدىن بىرى بۇ خانىمغا بىرنەچچە كۈن رۇخسەت بېرىشىڭىزنى ئىلتىماس قىلىپ كۆرۈشۈمنى تەلەپ قىلغان ئىدى. . . ئىستانبۇلدا قېرى ۋە كېسەلچان دادىسى بار ئىكەن، يېقىنقى كۈنلەردە قاتتىق ئاغرىپ قاپتۇ، ھاياتى ناھايىتى خەۋپلىك ئىكەن. بەلكى رۇخسەت ئېلىش ئۈچۈن ئاشۇرۇۋەتكەندۇ. بىراق، مۇمكىن بولسا. . .

—مۇمكىن، ئەلۋەتتە مۇمكىن. . . لېكىن مېنىڭ بىلىشىمچە زەھرا بىر يېتىم قىز، بەش يىلغا يېقىن ۋاقىتتىن بېرى ئۇنىڭ بىلەن ياخشى تونۇشىمەن. ماڭا دادىسى ۋە باشقا قېرىند-

داشلىرى ھەققىدە زادىلا گەپ قىلمىغانىدى. مەيلى، ئۆزىدىن سوراپ كۆرەيلى. بىرئاز ۋاقىتتىن كېيىن ئۆزىنى كۆرىسىز، سەل تۇرۇپ سىزگە مەكتەپلەرنى كۆرسىتىمەن ئەمەسمۇ؟ زىيا- رەتنى زەھرانىڭ مەكتىپىدىن باشلايمىز. سايلام رايونلىرىڭىزدا كۆرۈشكە تېگىشلىك ئەڭ ياخشى ئورۇن بۇ مەكتەپ ھېسابلىنى- دۇ. كىشىلەر بۇ مەكتەپنىڭ ئەسلى ئىسمىنى ئۇنتۇپ قېلىش- تى، ھەممىسى ”زەھرا ئاچا مەكتىپى“ دەپ ئاتىشىدۇ. ھەتتا كاتىپلىرىمىزمۇ بەزىدە ئېزىپ كېتىپ، رەسمىي ھۆججەتلەرگى- مۇ ”زەھرا ئاچا مەكتىپى“ دەپ يېزىپ قويىشىدۇ. ئۆتكەن بىر كۈنى بۇلاق بېشىدا بىرنەچچەيلەننىڭ قىلىشقان گەپلىرى قۇلى- قىمغا كىرىپ قالدى، بىرسى: ”مەن بالامنى مائارىپ ئىدارىسى- نىڭ مەكتەپلىرىگە بەرمەيمەن. . . زەھرا ئاچىنىڭ مەكتىپىگە بېرىمەن“ دېدى.

ۋەكىل كولۇشكە باشلىدى:

— ئاجايىپ ئىش. . . زەھرا ئاچا سىزگە قارشى مۇستەقىل- لىق ئېلان قىلغاندەك تۇرىدۇ.

— بۇ سۆزنى دەل جايىدا ئىشلەتتىڭىز. . . زەھرا ئۆز ئىش- لىرىدا ئاساسەن مۇستەقىل. بىزنىڭ بۇيرۇقلىرىمىزغا، قائىدى- لىرىمىزگە ئانچە ئەمەل قىلىپ كەتمەيدۇ.

— بۇ مائارىپ مۇدىرى بولغان سىزنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتى- ڭىزگە تەگمەمدۇ؟

مائارىپ مۇدىرى پەنجىرىدىن يىراقلارغا قاراپ كولۇمسىرىدى:

— كاشكى، بارلىق مەكتەپلىرىمىزنى زەھرادەك مۇئەللىم-

لەرگە تاپشۇرغان بولساق، ئۆزىمىزگە قىلغۇدەك ئىش قالمىغان بولاتتى. مۇستەقىللىق ئالامىتى دەپ، ئۇلارغا بىردىن دۇمباق ۋە بايراق ئەۋەتىپ مائارىپ ئىدارىسىنىڭ ئىشىكلىرىنى خاتىرجەم تاقاپ قوياتتۇق. قۇرۇلتاي ۋەكىلى شەرىف خېلىل بىلەن مائارىپ مۇدىرى تەۋفىق خەيرى كونا ساۋاقداشلاردىن ئىدى.

مەكتەپنى تۈگەتكەندىن كېيىن ھەر ئىككىسى ئوقۇتقۇچى بولغان، كېيىن شەرىف كەسپىنى ئۆزگەرتكەن، تەۋفىق بولسا مائارىپچى بولۇپ قالغانىدى. تۆت يېرىم يىلدىن بېرى x x دە مائارىپ مۇدىرى بولۇپ ئىشلەۋاتاتتى، ئۇ بوشاڭ ۋە خىيالپەرەس ئادەم ئىدى. مېڭىسىدىكى ھەر خىل گۈزەل خىياللارنى ھەقىقەتكە ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن پەقەتلا ئويلاش، ئوقۇش ۋە سۆزلەشنىڭ كۇپايە قىلىدىغانلىقىغا ئىشىنەتتى. ئۇ ھەرىكەتچان ۋە تىرىشچان ئەمەس ئىدى. شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ يەرنى ئەڭ جىمجىت يەر دەپ ياخشى كۆرۈپ قالغانىدى. بوش ۋاقىتلىرىنى شەھەر ئەتراپىدىن ئېقىپ ئۆتىدىغان دەريانىڭ بويىدىكى سۆگەتلەر ئاستىدا كىتاب ئوقۇش بىلەن ئۆتكۈزەتتى. سايلام رايونلىرىنى كۆزدىن كەچۈرۈشكە كەلگەن شەرىف خېلىل ئىككى كۈندىن بېرى ئۇنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تۇراتتى. گۈللەر ئېچىلىپ كەتكەن باراڭلىق باغچىدىن ئۆتكەندىن كېيىن كىرىدىغان كىچىك بىر ئۆيدە چۈشلۈك تاماق ۋاقتىدا زەھرا ھەققىدىكى بۇ گەپ دېيىلگەنىدى.

تەۋفىق سۆزلەشنى داۋام قىلىپ دېدى، —بۇنىڭدىن تۆت يىل بۇرۇن كىچىككىنە بىر قىز دارىلمۇئەللىمىننى پۈتتۈرۈپ بۇ يەرگە كەلگەن. . . دەسلەپتە ئىنتايىن قىينىلىپ ياشىغان بولسىمۇ قىلچە مەيۇسلەنمىگەن. كېيىنچە بۇ شەھەرنى، مەكتە-

پىمىزنى ئۆز ئائىلىسى قىلىۋالغان. ئۇ شۇنچە بېرىلىپ ئىشلى-گەنكى، ئۇنىڭغا ھېچكىم، ھېچ نەرسە توسالغۇ بولالمىغان. ئۇ تېخى 25 ياشقا توشماي تۇرۇپلا مەكتىپىگە مۇدىر بولۇپ تەيىن-لەنگەن. ئۇنىڭ قولىغا يوغان بىر قىزلار مەكتىپى تاپشۇرۇل-غان، ھازىر 29-30 ياشلاردا بولسا كېرەك. ئۇ شەھەرنىڭ ھەممە ئادىمى ياخشى كۆرىدىغان، ھەممىسى ئىشىنىدىغان، ھەم-مە ئادەم ھۆرمەتلەيدىغان بىر خانىمدۇر. ھازىر كۆپىنچىسى چوپ-چوڭ ئائىلە ئاياللىرى بولۇپ كەتكەن كونا ئوقۇغۇچىلارنىڭ نەزەرىدىمۇ بۇرۇنقىدەك ھۆرمەتكە سازاۋەر. ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئۆز ئاچا-سىڭىللىرىدەك ئاڭلايتتى. بارلىق قىيىنچىلىقلىرىنى ئۇنىڭغا ئېيتىپ ھەل قىلدۇرۇشاتتى. مەكتەپكە كەلسەك. . . سەل تۇرۇپ كۆرىسىز. . . بۇ نامرات، ۋەيرانە شەھەردە ئادەم ئىشەنگۈسىز بىرخىل گۈزەللىك بار، پۇلسىز ھېچقانداق ئىش قىلغىلى بولمايدۇ دەيسىز، بۇ ئاساسەن توغرا. لېكىن، تىرىش-چان ۋە ئىرادىلىك بىر ئىنساننىڭ پۇلسىزمۇ نېمىلەرنى قىلالاي-دىغانلىقىغا مىسال قىلىپ بۇ مەكتەپتىن ياخشى جاينى كۆرسەت-كىلى بولماس. مەسىلەن: ئۆيلەرنى ئاقارتىش، تام-تورۇسلار-نى، پەنجىرىلەرنى رېمونت قىلىش ۋە باشقىلار ئۈچۈن ئەلۋەتتە پۇل خەجلەيمىز. ئەمما بۇ قىز ئېتەكلىرىنى بېلىگە تۇرۇپ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆزى قىلىدۇ. قولىدىن كەلمەيدىغان ئىش يوقتەكلا كۆرۈنىدۇ.

ئىقتىساد قىلغان پۇللىرىغا تاماقخانىلار ئۈچۈن داستىخان ياكى سىنىپلار ئۈچۈن دەرسلىك ماتېرىياللىرىنى ئالىدۇ. يەر-لىك بايلارنىڭ قىلغان ياردەملىرى بىلەن مەكتەپ بىناسىنى

كىگەيتتى، رېمونت قىلدۇردى، باغچىنى چوڭايتتى. بايلاردىن بىرى ئۆلگەن ئانىسى ئۈچۈن مۇنار شەكلىدە بىر ھەشەمەتلىك قەبرە ياساتماقچى بوپتۇ. بۇنى ئاڭلىغان زەھرا ھەر كۈنى دېگۇ-دەك باينىڭ ئۆيىگە بېرىپ، بىر قەبرە قاتۇرۇش پىلانىنى مەك-تەپ باغچىسىدا ياسىلىدىغان بىر نەرسىنىڭ پىلانىغا ئۆزگەرتتى. ئۇ نېمىلەرنى دەپ، نېمىلەرنى قىلىپ بەردى، بىلمەيمەن. لې-كىن كۆڭلى ياخشى بۇ باي بىر كۈنى بۆلۈمگە كىردى ۋە شۇ سۆزلەرنى قىلدى: ”كۆپ ئويلاندىم، مەرھۇم ئانامنىڭ قەبرىسى-گە ئىشلىتىدىغان پۇل بىلەن مەكتەپكە بىر قىزلار دەم ئېلىش زالى سالدۇرماقچىمەن. قەبرە تېشى پەقەت بەزى-بەزىدە نوكەش-لىرىدىن سۇ ئىچىش ئۈچۈن كېلىدىغان بىرنەچچە قۇشلارغىلا پايدا بېرەلەيدۇ. ئەمما بۇ دەم ئېلىش زالىدا قەھرىتان قىشتا يۈزلەرچە باللار دەم ئالىدۇ. باللارنىڭ بۇ يەردە ئىسسىق ۋە خاتىرجەم، كۆڭۈللۈك ئويناشلىرى مەرھوم ئانامنى قەبرىسىدە خۇشال قىلىدۇ. دەم ئېلىش زالىنىڭ ئىچىگە مەرھۇمغا ئائىت يەنە بىر كىتابخانا قۇرۇلسا، تېخىمۇ رازى بولۇپ كېتىدۇ. . .“ بۇ سۆزلەر ئەلۋەتتە زەھرانىڭ سۆزلىرى. بۇ سۆزلەر-نى ئۇ بۇ ساددا ئادەمنىڭ مېڭىسىگە مىختەك قېقىۋەتكەن گەپ. ئەمدىغۇ دېگەنلىرىمىزگە ئىشەنگەنسەن، مۇشۇنداق مۇئەللىملەر-دىن بىرنەچچىسى چىقىپ ئىشنى قولغا ئالسا، بىزنى بىكارچى قىلىۋەتكەن بولىسدى كاشكى. . .

تاماق يېيىلىپ بولدى. ۋەكىل تىزلىرىغا چىقىۋالغان بىر مۇشۈكنى سىلاپ تۇرۇپ، ئاشقان تاماقلار بىلەن ئۈنىڭغا زىياپەت بېرىۋاتاتتى.

此为试读，需要完整PDF请访问: www.ertongbook.com

—بۇلار مەكتەپنىڭ كۆزگە چېلىقمىغان سىرتقى كۆرۈ-
نۈشلىرى. مەنىۋى جەھەتلىرى قانداقتۇ؟ ھايات مېنى سەل گۇ-
مانخور قىلىپ قويدى. ئىنتايىن تىرىشچان ۋە پائالىيەتچاندەك
كۆرۈنىدىغان ئادەملەردىن دائىم گۇمانلىنىپ قالىمەن. بەزىدە
كۆرۈنۈشى ۋە ھەشەمىتى ئالاھىدە ئورۇنلارغا ئىشەنچ قىلغىلى
بولمايدۇ.

—زەھرا ئۇچۇن سىزنى ئۇ جەھەتلەردىن خاتىرجەم قىلالاي-
مەن. بالىلىرىمىزغا بەرگەن تەربىيىسى ئوخشاشلا ساپ ۋە ياخ-
شى. ئۇ تولىمۇ ئىلغار پىكىرلىك بىر خانىم. . . خۇراپاتلىق ۋە
خام خىياللار بىلەن داۋاملىق كۈرەش قىلىدۇ. ئوقۇغۇچىلىرىغا
بىلىمنىڭ ئەڭ ئىلغار ھەقىقەتلىرىنى ئۆگىتىدۇ. ئۇنىدىن باشقا
ئۇنىڭدا شۇنداق بىر خىل ئىچ-ئىچىدىن كۆيدۈرۈۋاتقان كېسەللىك
باركى، ئۇ بولسىمۇ، راستچىللىق، پىداكارلىق ۋە مەنىۋى
ساپلىق كېسىلىدۇر. بۇ قىز ھەققانىيەتسىزلىكنىڭ، يالغانچى-
لىقنىڭ، خۇشامەتچىلىكنىڭ، قىسقىسى بارلىق ئەخلاقسىزلىق-
لارنىڭ، زەئىپلىكلەرنىڭ دەھشەتلىك دۈشمىنى.

—ئۇنداق بولسا بۇ شەھەردە بۇ قىزنىڭ بىرمۇنچىلىغان
دۈشمەنلىرى بولسا كېرەك.

مائارىپ مۇدىرى كۈلۈپ كېتىپ شۇ جاۋابنى بەردى:

—ئىش سىز ئويلىغاندەك ئەمەس. . . ئەڭ يامان ئادەملەر-
دىمۇ ئاددىي بىر خىل ئادالەت چۈشەنچىسى بولىدۇ. بىراۋنىڭ
گۇناھىنى كۆرسەتسە ئەلۋەتتە خاپا بولىدۇ. بىراق ساپ ۋە سەمى-
مىي بىر ئادەمگە نىسبەتەن ئۇنچىلىكمۇ ئۆچمەنلىك قىلىپ كەت-
مەيدۇ. زەھرانىڭ شەخسىي ھاياتىدا كىچىككىنە بىر داغ، ئەخلا-

قىدا ئەڭ ئاددىي كەمچىلىكنى تاپقىلى بولمايدۇ.

— مۇبالىغە قىلىۋەتتىڭىز!

— قەتئىي ئۇنداق ئەمەس، مەن ھەقىقەتنى سۆزلىدىم.

— سىز پەقەت رومانلاردىلا ئۇچرايدىغان ئاجايىپ بىر قەھ-رىمان ھەققىدە سۆزلەۋاتقاندەك قىلىسىز. ئۇ بىر ئادەم بولسۇ-نۇ، كەمچىلىكى بولمىسۇن؟

مائارىپ مۇدىرى ساۋاقدىشىنىڭ چىرايىغا قاراپ كۈلۈمسى-رىدى:

— مەن ئۇنداقمۇ دېمىدىم.

— ئۇنىڭدا ئەڭ ئاددىي بىر كەمچىلىكنى تاپقىلى بولمايدۇ دېمىدىڭىزمۇ؟

— شۇنداق. . .

— ئۇنداق بولسا؟ ! . . .

تەۋفىق خەيرى كۈلۈپ كېتىپ:

— بىر ئادەم ئۇچۇن ئېيتقاندا كەمچىلىكتىن خالىي بولۇش-نىڭ ئۆزى چوڭ بىر كەمچىلىك ھېسابلانمامدۇ؟ — دېدى.

— يېڭى بىر چۈشەنچىنى ئوتتۇرىغا قويۇۋاتىسىز تەۋفىق.

— ياق، ئەكسىچە، ئاللانىڭ ئەڭ ئاددىي بىر ھەقىقەتنى دېگەنلىكىمگە ئىشەنچىم كامىل. زەھرانى سىزگە بىر ئىلاھ ھەيكىلى، مۇكەممەل بىر رومان قەھرىمانى قىلىپ تەسۋىرلەپ بەردىم. بىراق دىققەت قىلدىڭىزمىكىن، "مۇكەممەل بىر ئىن-سان" دېگەن سۆزنى ئىشلەتمىدىم. مانا ئەمدى سىزگە بۇ گۈزەل مېدالىئوننىڭ ئارقا تەرىپىنى ئۆزۈمنىڭ كۆزقارىشىم ۋە چۈشەن-چەم بويىچە تەسۋىرلەپ بېرەي: راستچىللىق، ساپلىق، پىداكار-

لىق كىسەللىكى ئۇنىڭدىكى ئىنسانلىقنىڭ ئەڭ قىممەتلىك بىر قابىلىيىتىنى يوقىتىۋەتكەن، يەنى ئىچىنىش، ئىچ ئاغرىتىش قابىلىيىتىنى. زەھرانى ھېس-تۇيغۇسىز بىر خانىم دېگىلى بول-مايدۇ. . . ئەكسىچە ئاجايىپ ھېسسىياتلىق، ئۇ گۇزەل ۋە پاكىز نەرسىلەرنى تەلۋىلەرچە ياخشى كۆرىدۇ، ئۇلار ئۇچۇن ھەممىنى پىدا قىلىدۇ. لېكىن كەمچىلىك، چۇشكۇنلۇك، پاسكىنىلىقلار-غا قىلچە ئىچىنمايدۇ. قاتتىق خاپا بولىدۇ، غەزەپ-نەپرەتكە كېلىدۇ. گۇناھ قىلغان، چۇشكۇنلىشىپ كەتكەن ئادەم ئۇنىڭ نەزەرىدە ئېكىنزارلىقلاردا ئۆسكەن ياۋا ئوتلارغا ئوخشايدۇ. ئۇنى ئىچىنماستىن يۇلۇپ تاشلايدۇ. قىلىنغان بىر يامانلىقنى ھەر-گىزمۇ كەچۇرمەيدۇ. ھەق يولىدا، ھەقىقەت يولىدا ئىنساپسىز-لارچە زەربە بېرىشنى بىر سوتچىدىنلا كۇتكىلى بولىدۇ. ھەتتا ئۇلارمۇ بەزى ئىزاھاتلار بىلەن. . . شۇنداق ئەمەسمۇ؟ گۇناھلار-نىڭ ھەقىقىي سىرى ھەر دائىم بىز بىلگەندەك، بىز چۇشەنگەن-دەك بولامدۇ؟ قەتئىي ھۆكۈم چىقىرىشلارنىڭ سوتچىنىڭ ۋەزى-پىسى ئىكەنلىكىنى ئازراق بولسىمۇ بىلىمەن. بىراق، بىر مەك-تەپ مۇئەللىمى ئۇچۇن ئېيتقاندا. . .

تەۋفىق خەيرىنىڭ دائىم كۇلۇمسىرەپ تۇرىدىغان چىرايى ئاجايىپ بىرخىل ھاياجان بىلەن ئۆزگىرەيتتى.

— ئىچىنىش. . . مەن ئىنسانلارنىڭ روھىدىكى چوڭقۇر-لۇقنىڭ پەقەتلا ئىچىنىش بىلەن ئۆلچىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن. شۇنداق، تېگى كۆرۇنمەيدىغان قۇدۇقلارغا تاشلانغان تاشلار چى-قارغان ئاۋاز ئارقىلىق، قۇدۇقلارنىڭ چوڭقۇرلۇقىنى بىلگىلى بولغاندەك، باشقىلارنىڭ قىلغان ئىلمىلىرىمۇ يۈرەكلىرىمىزگە

چۈشكەن چاغدا چىقارغان ئاۋازى ئارقىلىق بىزگە ئۆزىمىزنى، ئىنسانلىقىمىزنىڭ دەرىجىسىنى بىلدۈرىدۇ. . . مېنىڭچە يالغۇز راستچىللىق كىسەللىكى، بىر ھەق ۋە ھەقىقەت مەسىلىسى ئەتراپىدا توپلىنىش قابىلىيىتى بىر جەمئىيەتنى بەختلىك قىلىشتا كۇپايە قىلمايدۇ. . . بۇنىڭ ئۈچۈن ئېچىنىش تۇيغۇسىغا ئىگە بولۇشىمىز، بىر-بىرىمىزنىڭ پەريادلىرىنى، ئىڭراشلىرىنى تۇيالايدىغان بولۇشىمىز لازىم. . . يەندىلا زەھىراغا كېلەي. . . ئۇ شۇبھىسىز مۇكەممەل بىر مەخلۇق. بەكمۇ ياخشى بىر مۇئەللىم. . . لېكىن، مەن دېگەن بۇ كەمچىلىكنى تۈزەتمىگۈچە ھېچبىر زامان بىز خالىغان مۇئەللىم بولالمايدۇ. . . سىز بىلەمسىز، مەن بۇ پىكرىمىنى ئۆزىگىمۇ سۆزلەپلا تۇردىمەن، بەزىدە تالاش-تارتىش قىلىپمۇ كېتىمىز، ھەتتا مۇشۇ سەۋەبتىن ئارىمىزدا ئىختىلاپلارمۇ كېلىپ چىقىدۇ.

بىر كۈنى ئىدارىغا كېلىۋاتاتتىم، بىر باغچىنىڭ يېنىدا ئۈچ قىز تۇراتتى. ئۇلار بوخچىلىرىنى بىر تاشنىڭ ئۈستىگە تاشلاپ قويۇپ، مۇڭدىشىۋاتاتتى. مۇشۇ سائەتتە كوچىدا تۇرۇشلىرىغا ھەيران قالدىم. دەسلەپتە ئۇلارنى مەكتەپ قاچقۇنلىرى دەپ ئويلىدىم. لېكىن ئۇلار ئەگەر مەكتەپتىن قېچىپ چىققانلار بولسا مېنى كۆرۈپ قېچىپ كېتىشكەن بولاتتى، بىراق ئۇلار يىراقتىن ماڭا قارىشىپ تۇراتتى. ھەتتا مېنىڭ ئەتراپىمغا يىغىلىشىپ، بىرنەرسىلەرنى سورىشىپ كەتكەندەك قىلاتتى. . . ئۇلارنى چاقىردىم. نېمە ئۈچۈن مەكتەپكە بارمىغانلىقىنى سورىدىم. . . ئۇلارنىڭ بىرسى: ”بىز مەكتەپكە بارغان. بىراق، مۇئەللىم بىزنى مەكتەپكە كىرگۈزمىدى. . . ئۆيىمىزگە قايتۇرۇ-

ۋەتتى“ دېدى. بۇنىڭ سەۋەبىنى سورىدىم. ئۇلارنىڭ ئىككىسى دائىم مەكتەپكە كېچىكىپ قالىدىكەن. زەھرا ئەتىگەن كېلىشلىرىنى، دەرس باشلىنىپ بولغاندىن كېيىن كېلىشسە مەكتەپكە كىرگۈمەيدىغانلىقىنى دېگەن ئىكەن. ئۇلار يەنە كېچىكىشنى داۋام قىلىۋېرىپتۇ. . . زەھرا دېگــەن سۆزىنــى ئىجــرا قىلىپتۇ. . . ئۇ قىزلاردىن نېمە ئۈچۈن مۇئەللىمنىڭ دېگەن سۆزلىرىنى ئاڭلىمىغانلىقىنى سورىدىم. ئۇلاردىن بىرسى: ”ئاپام ئاغرىق. . . مەن ئۆينىڭ ئىشلىرىنى قىلىمەن. . . كىچىك ئۇكامنىڭ تاماقلىرىنى يېگۈزۈپ قويىمەن. بۇ ئىشلارنى قىلىپ بولغىچە ۋاقىت ئۆتۈپ كېتىدۇ“ دېدى. ئىككىنچىسى تېتىك بىر قىز ئىدى، ئۇ ئاچچىقى بىلەن ئۆزىنى ئاقلايتتى: ”قانداق قىلاي ئەپەندىم. . . ھەر كۈنىلا كېچىكىپ قالمايمەن، بەزى كۈنلىرى ئەتىگەنلا كېلىمەن، بەزى كۈنلىرى ھاۋا تۇتۇق بولىدۇ، ئۇ چاغلاردا ۋاقىتنى بىلمەيمەن. . .“ بۇ مەنتىقىگە ھەيران قالدىم. ”ھاۋا تۇتۇق كۈنلىرى كېچىكىپ قېلىش كېرەكمۇ قىزىم؟“ دېدىم. بۇ قىز كۈتمىگەن بىر جاۋاب بىلەن مېنى توختىتىپ قويدى: ”ھاۋا تۇتۇق تۇرسا، سائەتنىڭ نەچچە بولغىنىنى نەدىن بىلىمەن؟“ دېمەك، ئۇنىڭ ئۆيىدە سائەت يوقكەن. ئۈچىنچىسى ئىنتايىن كەمبەغەل، گەۋدىلىك بىر قىز ئىدى، سوئالىمغا خېلىدىن كېيىن جاۋاب بەردى: ”ئەپەندىم، مۇئەللىم ياغاچ كەش (سايما كەش) بىلەن مەكتەپكە كەلمە، دەيدۇ. مېنىڭ يېڭى بەتىنكەم بار، بىراق، پۇتۇمنى قىستايدۇ.“ دېمەك بۇنىڭمۇ بىر دەردى بار ئىكەن. بىچارىنىڭ كىيىدىغان ئايىغى يوقكەن، ئاپىسى بولسىمۇ مىڭ تەسلىكتە ئالغان بەتىنكىسىنى مەكتەپتە كې-

بىشكه رازى بولمىغان. بۇ مەسىلە ئۈستىدە زەھرا بىلەن خېلى ئۇزۇن پاراڭلاشتۇق. بىراق زادىلا بىر پىكىرگە كېلەلمىدۇق.

يەنە بىر ۋەقەنى سۆزلەپ بېرەي: بىر كۈنى مەكتەپ مۇدىرى فەرھۇندە ئىسىملىك بىر قىزنى مەكتەپتىن چىقىرىۋېتىش قارارى-نى ئىدارىغا مەلۇم قىلدى. ئۇنىڭ كەچۈرگىلى بولمايدىغان گۇناھى بار ئىكەن. ساۋاقداشلىرىنىڭ بەزى ئىشلىرىنى پۇل ئېلىپ قىلىپ بېرىدىكەن. بەزى كۆڭلى يۇمشاق ئادەملەر فەر-ھۇندەگە: ”بۇ ئىشنى مائارىپ مۇدىرىگە دېگىن. . . ئۇنىڭدىن گۇناھىڭنى تىلە“ دەپتۇ، بۇ قىز يىغلاپ ئالدىمغا كەلدى، گۇنا-ھىنى بويىنىغا ئالدى. . . ئائىلىسى بەك كەمبەغەل ئىكەن، شۇڭ-لاشقا دەپتەر-قەلەم ۋە كىتاب ئېلىش ئۈچۈن بۇ ئىشنى قىلغاند-كەن. . . بۇ قىزنىڭ ئەھۋالى ماڭا تەسىر قىلدى. كەچۈرۈم قىلىشنى زەھرادىن ئۆتۈندۇم. زەھرا سۆزلىرىمنى ھەيرانلىق بىلەن ئاڭلىدى: ”بالىلىرىمىزغا ساختىپەزلىكنى ئۆگەتكەن بىر ئوقۇغۇچىنىڭ مەكتەپتە قېلىشىنى خالىشىڭىز مېنى ھەيران قالدۇردى“ دېدى. قىيىنچىلىقلىرىنى دېدىم. پىكرىمدە قاتتىق تۇردۇم. ئۇ ئاخىرى شۇنداق دېدى: ”ماقۇل، بىراق، مەن قولۇمغا تاپشۇرۇلغان 300 بالىنىڭ ئەخلاقىغا مەسئۇلمەن. . . ئەگەر رۇخسەت قىلسىڭىز مەن ئاددىي بىر مۇئەللىم سۈپىتىدە ئىشلەي. . . كەسىپداشلىرىمدىن بىرسىنى مۇدىر قىلىپ بەلگى-لەڭ، ئاندىن كېيىن ئۇ قىز مەكتەپكە قوبۇل قىلىنسا بولىدۇ. . .“ قىسقىسى زەھرانى ئۆز پىكرىدىن قايتۇرۇش ئۈچۈن قىل-غان ئەمگىكىم بىكارغا كەتتى. قىزلاردىن بەزىلىرى ئائىلە تەر-بىيىسىنىڭ تەسىرى بىلەن بەزى شاللاقلىقلارنى قىلىپ قويۇش-

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com